

KANCELARIA SENATU

BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 15 czerwca 2015 r.

BKS/DPK-134-30291/15 EK

P8-07/15

Nr: 30291	Data wpływu 21 marca 2015 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 8 czerwca 2015 r.

PROCEDURY MEDYCZNE

TEMAT

**STWIERDZANIE TRWAŁEGO NIEODWRACALNEGO USTANIA
CZYNNOŚCI MÓZGU**

WNOSZĄCA PETYCJĘ: petycja indywidualna

Agnieszka W. z Warszawy.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą mającą na celu zmianę przepisów w sprawie kryteriów i sposobu stwierdzania tzw. śmierci mózgowej.

Autorka petycji wskazuje, że dla zrealizowania petycji konieczna jest zmiana art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów, stanowiącego że minister właściwy do spraw zdrowia ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", kryteria i sposób stwierdzenia trwałego nieodwracalnego ustania czynności mózgu.

W petycji postuluje się, by podstawą prawną kryteriów i sposobu stwierdzania śmierci mózgu był akt prawny rangi ustawowej.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEJ PETYCJI:

Autorka petycji wnosi o zmianę podstawy prawnej kryteriów i sposobu stwierdzania śmierci mózgu. Wnosząca petycję postuluje, aby kryteria i sposób orzekania o śmierci mózgu były określone w akcie prawnym rangi ustawowej.

W uzasadnieniu petycji podnoszone jest to, że obecnie zdarzają się przypadki, kiedy w jednym szpitalu stwierdza się śmierć mózgu pacjenta, a w innym szpitalu przywracane są czynności mózgu pacjenta uznanego już za zmarłego. Funkcje mózgu, które uznaje się obecnie za nieodwracalne, mogą być, po zastosowaniu właściwego postępowania medycznego, odwracalne, o czym świadczy liczba pacjentów przywróconych do życia. Autorka petycji wskazuje, że stwierdzenie śmierci mózgu ma szczególne znaczenie w przypadku przeszczepu narządów.

Celem petycji jest przede wszystkim podniesienie rangi legislacyjnej przepisów, na podstawie których orzeka się nieodwracalnie (jeśli takiemu orzeczeniu towarzyszy decyzja o przeszczepie narządów) i – nie zawsze słusznie – o śmierci pacjenta, a także weryfikacja tych przepisów i ich rzeczywistego realizowania w praktyce lekarskiej.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. Nr 169, poz. 1411 ze zm.), w art. 9 ust. 3 stanowi, że minister właściwy do spraw zdrowia ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku

Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", kryteria i sposób stwierdzenia trwałego nieodwracalnego ustania czynności mózgu.

Na tej podstawie Minister Zdrowia wydał Obwieszczenie z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie kryteriów i sposobu stwierdzenia trwałego nieodwracalnego ustania czynności mózgu (M. P. Nr 46, poz. 547). Załącznik do obwieszczenia zawiera kryteria i sposób stwierdzenia trwałego nieodwracalnego ustania czynności mózgu, ustalone przez specjalistów z dziedzin medycyny: anestezjologii i intensywnej terapii, neurologii, neurochirurgii oraz medycyny sądowej.

PRACE LEGISLACYJNE:

Artykuł 9 ust. 3 ustawy nie był nowelizowany. W tej chwili nie jest przedmiotem procesu legislacyjnego.

INFORMACJE DODATKOWE:

Ustawa określa zasady pobierania, przechowywania i przeszczepiania komórek, w tym komórek krwiotwórczych szpiku, krwi obwodowej oraz krwi pępowinowej, tkanek i narządów pochodzących od żywego dawcy lub ze zwłok. Pobranie komórek, tkanek lub narządów do przeszczepienia jest dopuszczalne po stwierdzeniu trwałego nieodwracalnego ustania czynności mózgu (śmierci mózgu).

Kryteria i sposób stwierdzenia trwałego nieodwracalnego ustania czynności mózgu ustalają powołani przez ministra właściwego do spraw zdrowia specjaliści odpowiednich dziedzin medycyny przy uwzględnieniu aktualnej wiedzy medycznej.

Trwałe nieodwracalne ustanie czynności mózgu stwierdza jednomyślnie, na podstawie kryteriów, o których mowa w Obwieszczeniu Ministra Zdrowia, komisja złożona z trzech lekarzy, posiadających specjalizację, w tym co najmniej jednego specjalisty w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii oraz jednego specjalisty w dziedzinie neurologii lub neurochirurgii.

Komisję, powołuje i wyznacza jej przewodniczącego kierownik podmiotu leczniczego lub osoba przez niego upoważniona. Lekarze wchodzący w skład komisji nie mogą brać udziału w postępowaniu obejmującym pobieranie i przeszczepianie komórek, tkanek lub narządów od osoby zmarłej, u której dana komisja stwierdziła trwałe nieodwracalne ustanie czynności mózgu.

REKOMENDACJE BIURA:

Autorka petycji nie wskazuje, czy oczekuje zmiany samych kryteriów i sposobu stwierdzania śmierci mózgu, choć z treści petycji wynika, że wg niej obowiązujące przepisy sprawiają trudności w jednoznacznym stwierdzeniu śmierci mózgu. Zatem zmiana tylko rangi aktu, który jest podstawą prawną do dokonania stwierdzenia trwałego nieodwracalnego ustania czynności mózgu, nie wyeliminuje wątpliwości dotyczących stosowania procedury określonej w Obwieszczeniu Ministra Zdrowia.

Dokonanie zmiany w zakresie postulowanym przez autorkę petycji, zdaniem Biura Komunikacji Społecznej, wymaga opinii Ministerstwa Zdrowia.

Mając na względzie powyższe informacje, decyzję odnośnie podjęcia prac nad petycją Biuro pozostawia do uznania Komisji.

OPRACOWAŁA

Eliza Kraj

DYREKTOR

Anna Pomianowska-Bak